

Falkåret 2008

Jan Björk

Falkåret 2008 visade sig bli det bästa sedan Mälariarnas Ornitologiska Förening bildades. Den här artikeln handlar bara om falkarna på Mälariarna 2008. Om de många observationerna betyder att arterna minskar eller ökar i Sverige eller på Mälariarna, ger jag mig inte in på.

Foto Stefan Oscarsson

Pilgrimsfalk

Pilgrimsfalkar rapporterades hela 26 gånger under 2008 till Svalan, vilket slår tidigare noteringar på 20 gånger från 2005 och 2006 med bred marginal. Antalet sträckande fåglar, både honor och hanar, beräknas till ca 11 individer, vilket betyder att en av fåglarna troligen rapporterades 15 gånger. Det var en ung hane som glädjande nog bestämde sig för att stanna hela sommaren, troligen mellan 25 maj och 21 september. Det verkar som om den har flyttat mellan Svartsjöviken och Mastområdet på Lovön. De flesta noteringarna är från Svartsjöviken där den hade gott om mat, bland annat tofsvipor och kajor.

Den 18 september satt den lugnt i 3 timmar på en kraftledningsstolpe vid Svartsjö dämme efter att ha slagit en tofsvipa. Vi kan hoppas den kommer tillbaka 2009 och då hittar en hona.

Lärkfalken har under 2008 blivit kommunens vanligaste falkart, med totalt kanske 8–10 häckningar. Omkring Svartsjöviken är det troligen 3 par som håller till och kanske häckar. Där är det alltså säkrast att få njuta av upplevelsen att se jagande lärkfalkar. En av de bästa dagarna var i slutet på augusti vid tornparkeringen då 7 lärkfalkar var i luften samtidigt. Att det samtidigt

Foto Stefan Oscarsson

Tornfalk

flög förbi en hona av pilgrimsfalk och en tornfalk jagade gjorde inte saken sämre.

Tornfalken har glädjande nog börjat häcka på Mälaröarna igen efter några års frånvaro. Varför den försvann trots en relativt stark stam härute tvistar de lärde om, men en teori är att duvhök slår tornfalkar, och det kan stämma. Vi har rätt så gott om duvhök i kommunen. Tornfalkhäckningarna skedde på Lovö och Färingsö och de 2 paren fick troligen 8 flygga ungar tillsammans. Med alla sträckande fåglar och häckningarna och några vinterfynd blev det rätt så många rapporter om tornfalk.

En hane av **aftonfalk** dök upp vid Svartsjö dämme 28 maj, på samma lokal som förra året och det kan mycket väl vara samma fågel då förra årets fågel var en tvååring och årets tre år. Så håll ögonen öppna i slutet på maj speciellt på kraftledningsstolparna vid Dämnet där det för övrigt

har suttit falkar av 4 arter: aftonfalk, lärkfalk, pilgrimsfalk och tornfalk.

Stenfalken är vår minsta falkart och sträcker bara förbi oss, någon gång kan de stanna upp och jaga några dagar oftast vid Svartsjö eller Skytteholm. År 2008 inkom 7 rapporter om stenfalk, det är något mer än normalt.

Till sist vår största falk nämligen jaktfalk som bara är säkert rapporterad 1985 men det kan ha sträckt en förbi Ekerö den 28/9, men avståndet var lite för långt för att helt säkerställa observationen. Det kan säkert komma hit någon jaktfalk igen så ut och spana i månadsskiftet september – oktober. Vad det gäller andra rovfåglar förutom falkar så sågs det flera kungsörnar och 2 röda glador vid Svartsjöviken och det är inte så vanligt. Däremot ses havsörn, vråkar och hökar ofta där. Så far ut och skåda och lycka till.